

ג' אדר א' ה'תשע"ט 8.2.19

מגזין מס' 514

ערב שבת פרשת תרומה

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

החייב כסנא

לדרוש מעצמי ולא מזולתי

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

אמר שלמה המלך - "אל תהי צדיק הרבה, למה תישומם..." מוזר שהחכם באדם מבקש מאיתנו לא להיות צדיקים, תמיד חשבנו שזו הרי המטרה הסופית...?

אלא שהדגש הוא על המילה 'הרבה' - לפעמים אנחנו נכנסים למצב רוח של צדיקות מיוחדת, ומציבים דרישות קיצוניות לסביבה שלנו, לכאורה בשם איזה אידאל נעלה.

ההתעלות הרוחנית והשאיפה לשיפור, הן חיוביות מאוד כשלעצמן, אבל הן צריכות להתחיל קודם כל במגמה של שלום.

לידור חי בימי חמולי בלעה 21:30 באתר וביאליב

סדר התיא

עזרה ראשונה לנפש

לוח שיטורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב חמד בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, בכניסה למושב נוסעים ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית – לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר. התכנסות כיבוד ושתייה קלה מ-20:45. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממש, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

ז' אדר – יום הולדתו ופטירתו של משה רבנו מנהיגם של ישראל – מקבל התורה מפי הגבורה.

בבואו לגזור גזירת השמדה על ישראל, חשב המן הרשע שהעיתוי המוצלח לביצוע הגזירה הוא חודש אדר שמזלו רע לישראל מחמת מיתת מנהיגם בחודש זה. אמנם על כך כבר אמרו חז"ל: "תנא, כיון שנפל פור (הגורל) בחדש אדר שמח שמחה גדולה, אמר: נפל לי פור בירח (בחודש) שמת בו משה. ולא היה יודע שבשבעה באדר מת ובשבעה באדר נולד".

"טוב יום המוות מיום היוולדו"

חז"ל מגלים כי משה רבנו נולד בשבעה באדר וביום זה גם נפטר. בהקשר זה מסופר בגמרא שהמן הרשע הפיל גורל בין חודשי השנה, כדי לבחור את החודש המתאים ביותר לביצוע גזירת ההשמדה. "כיון שנפל פור בחודש אדר, שמח שמחה גדולה. אמר: נפל לי פור בירח שמת בו משה. ולא היה יודע שבשבעה באדר מת, ובשבעה באדר נולד". ומפרש רש"י את טעותו: "כדאי הלידה שתכפר על המיתה".

מדברי הגמרא משמע שמצד יום המוות ישנה ניתנת מקום לגזירת המן, ושטעותו היתה שלא ידע שמשה רבנו גם נולד בז' באדר, דהיינו שיום הלידה מכפר על יום המיתה.

הדבר מעורר שאלה: הלוא נאמר "טוב... יום המוות מיום היוולדו", ומסביר המדרש מדוע יום המוות טוב מיום לידתו של אדם: "ביום שנולד בו, אין אדם יודע מה מעשיו", ואילו בפטירתו של צדיק אנו יודעים ש"יצא מן העולם בשלום". מהי אפוא מעלתו של יום לידת משה רבנו, שיש בכחו לכפר על יום מיתתו?

אצל משה רבנו הגוף אינו מסתיר

הסבר הדבר טמון בייחודו של משה רבנו גם לגבי

צדיקים אחרים. כשנולד משה נאמר: "ותרא אותו כי טוב הוא", ואומרים חז"ל: "בשעה שנולד משה, התמלא הבית כולו אור". 'בית' רומז לגוף האדם – ביתה של הנשמה. והיינו שאצל משה רבנו, מיד בלידתו התמלא ה'בית' – הוא גופו הגשמי – באור נשמתו הגדולה.

בדרך כלל, הגוף הגשמי מסתיר ומחשיך על אור הנשמה, אשר על כן מוטל על מרבית בני האדם לעסוק כל ימי חייהם בהסרת ההסתרים של הגוף על מנת לגלות את אור נשמתם. זהו יתרונו של "יום המוות" על "יום היוולדו", שהרי בסוף ימיו יודעים אנו אם (ועד כמה) הצליח האדם לגלות את אור נשמתו על ידי הסרת ההסתרים שמצד הגוף; אולם אצל משה רבנו, בשונה משאר בני האדם, מצד גודל נשמתו, האירה הנשמה את גופו בלי שום הפרעות מיד עם לידתו.

אור בלתי מוגבל שאינו נתון לשינויים

למרות שגם אצל משה רבנו עצמו ישנו היתרון האמור של יום המוות על יום הלידה – בעוד שביום הלידה נמצאות כל מעלותיו וסגולותיו בכח ועדיין לא באו לידי פועל, הרי ששלימות עבודתו להביא אל הגילוי ניכרת ובאה לידי ביטוי (דוקא במהלך שנות חייו ועד שמגיעה לשיאה) בשעת הסתלקותו.

פרוייקט העלאת ספר ה"תניא" לרשת היוטיוב כרוך בהוצאות גדולות, להפצת המעיינות ולמען זכיו הרבים.

הסיפור השבועי

מהפך בטבריה

הדרך מירושלים לטבריה היתה ארוכה ומפרכת, ואולם צאצאיו של רבי משה קליערס הקפידו לעשות בכל שנה את הדרך הארוכה ולפקוד את קברו של סבם, רבה של טבריה, ביום השנה לפטירתו.

פעם אחת הבחין אחד הנכדים באדם מבוגר המשתתף באזכרה השנתית. הנכד נזכר כי האיש נכח באזכרה גם בשנה שעברה, ובעצם הוא מופיע במקום מדי שנה בשנה. סקרנותו של הנכד התעוררה. הוא ניגש אל האיש והתעניין לפרש בואו בכל שנה. האיש חיך חיוך צופן סוד. "אספר לך בשמחה", אמר, והחל לספר:

זמן לא רב אחרי נישואינו התערער שלום הבית אצלנו. ויכוחים ומריבות היו מנת חלקנו. המצב החרף והלך. בתוכי הצטבר כעס רב על רעייתי, והאווירה בבית נעשתה מתוחה ומעיקה. בשלב מסוים החלטתי לעזוב את הבית לזמן מה, להירגע ולתכנן את צעדיי.

ארזתי כמה פריטי לבוש ויצאתי מביתי שבירושלים לעבר טבריה. סברתי שהשהייה על שפת הכינרת תועיל להרגעת רוחי. התכוונתי להתבודד, להתכנס במחשבותיי ולהשקיט את נפשי הסוערת. שכרתי דירה קטנה על שפת האגם, והנוף המרהיב השרה עליי רוגע ושלווה.

לפנות ערב יצאתי לבית הכנסת, להתפלל מנחה וערבית. פגשתי שם את רב העיר, הרב משה קליערס, שקיבל את פניי בברכת 'שלום עליכם' חמה והתעניין לסיבת בואי לעיר. השבתי קצרות שבאתי מירושלים וששכרתי דירה בעיר. לא חלקתי עמו את הנסיבות האמיתיות לבואי לטבריה.

הרב הביע שמחה גדולה על האורח מירושלים עיר הקודש, ופתאום אמר: "למה לך להוציא הוצאות על

שכירת דירה? בוא להתארח בביתי, וכך תזכה אותנו בהכנסת אורחים. אל דאגה, נופה של הכינרת נשקף גם מביתי. אני מבטיח לך חוויה נעימה".

ברגע הראשון דחיתי את ההצעה. באתי לעיר להתבודד, וממש לא היה לי רצון להתארח בביתם של זרים. אך הרב הוסיף לשכנע אותי במתק לשונו. הוא הציע שאעשה ניסיון לכמה ימים. חשתי אי נעימות לסרב, וכבר באותו ערב סידרתי את חפצי בחדר שהוקצה לי בביתו של הרב. הרב והרבנית קיבלו אותי בסבר פנים יפות, והתייחסו אליי כאל אורח חשוב. עליתי על יצועי בתחושה נעימה, שנתי ערבה, ובבוקר התעוררתי מלא כוח ואנרגייה.

שמתי לב שהרב קליערס מתרוצץ בבית בקדחתנות. הוא הגיש לרעייתו הרבנית נטלה וקערה לנטילת ידיים, שפת קומקום על האש, וכשהמים רתחו מיהר להכין כוס קפה מהביל, והציב אותה על מגש לצד עוגיות ריחניות. במאור פנים הזמין את הרבנית אל השולחן.

כאשר המחזה הזה נשנה גם בבוקר יום המחרת הסקתי כי הרבנית כנראה חולה. חשתי מבוכה על שנערתתי להפצרות הרב, בשעה שהדבר ודאי מכביד על רעייתו. אחרי התפילה פניתי אליו והודעתי שבדעתי לחזור לדירה השכורה, כדי שלא להטריח אותם בשעה זו.

הרב קליערס הביט בי כלא מבין. "מדוע אתה מבקש לעזוב את ביתנו?", שאל בנימת עלבון. "האם לא הנעמנו לך את שהייתך? האם קר בין כותלי הבית?". "חלילה", השבתי, והבהרתי שנוכחותי היא עול על הרבנית, שאינה מרגישה טוב, ואין רצוני להכביד עליה.

חיוך עלה על פני הרב. "הרבנית בריאה ושלימה, ברוך השם", אמר ברוגע. "השערתך נובעת בוודאי מהתנהגותי

בבוקר. ובכן, דע שהסיבה למעשיי היא דברי האריז"ל ב'שער הכוונות': 'קודם שהאדם יסדר תפילתו בבית הכנסת, צריך שיקבל עליו מצות 'ואהבת לרעך כמוך', ויכוון לאהוב כל אחד מבני ישראל כנפשו, כי על ידי זה תעלה תפילתו כלולה מכל תפילות ישראל ותוכל לעלות למעלה ולעשות פרי'."

הוסיף הרב ואמר: "רבי חיים ויטאל, תלמידו של האריז"ל, הוסיף וכתב שמצות נישואים נועדה לקיים את מצות ואהבת לרעך כמוך. ובכן, במקום להתרוצץ ברחובות העיר ולחפש בני אדם לאהוב אותם, חשבתי בלבי: בידי לקיים את המצוה הזו בביתי, בלי טרחה יתרה. לכן אני משתדל להרבות, ככל יכולתי, באהבת ישראל כלפי רעייתי'."

או אז הבנתי, המשיך האיש את סיפורו, מדוע התעקש הרב שאתארח בביתו. ברוב פיקחותו הבין את הסיבה לעזיבתי את ביתי, ולימד אותי מוסר השכל על ידי דוגמה אישית מפעימה. כבר באותו יום ארזתי את חפציי ושבתי לירושלים, נתון לרושם העז של שהייתי בבית הרב.

אין צורך לספר שחיינו השתנו מן הקצה אל הקצה. באתי מפויס, והתחלתי לשים לב לתכונותיה החיוביות של רעייתי ולכבד אותה ככל יכולתי. בתחילה הייתה מופתעת מהמפנה שחל בהתנהגותי, אולם כשהבינה שהשתניתי – נהגה כמוני, והחלה להשיב לי באותו מטבע.

בזכות סבך, סיים היהודי את דבריו, ניצלו נישואינו. לכן אני אסיר תודה לרב קליערס, ומקפיד לפקוד את קברו בכל שנה.

(על-פי 'בית מאושר')

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת תרומה

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם"

לאחר מתן תורה מצוה הקב"ה את בני ישראל לבנות מקדש. לפני הכניסה לארץ והתיישבותם בה דרך קבע, יהיה המקדש משכן ארעי. בהיותו עשוי בעיקרו מקרשים ויריעות מעורות בעלי חיים, יקל על בני ישראל לפרקו ולהקימו שוב ושוב מחדש בכל מסעותיהם במדבר.

תחילה מצוה ה' את בני ישראל לתרום את הדרוש להקמת המשכן. התרומות הנדרשות הן י"ג-ט"ו מיני חומרים: מתכות - זהב, כסף ונחושת. בדים - תכלת, ארגמן, תולעת שני, שש ועיזים, עורות אילים צבועים אדום, עורות תחשים ועצי שיטים. שמנים בשמים ואבני חן. כל אלה ישמשו להקמת המשכן, לייצור כליו, לבגדי הכהונה ולהכנת שמן המשחה וקטורת הסמים.

את תבנית המשכן, על כל פרטיו המדויקים, הראה הקב"ה למשה בהיותו לבדו בהר סיני.

תיאור תבנית ארון העדות, הכפורת והכרובים

בקודש הקודשים, המקום המקודש ביותר במשכן, יעמוד הארון ובו יונחו לוחות הברית. הארון (אורכו שתי אמות, רוחבו וגובהו אמה וחצי) הבנוי מעצי שיטים, יהיה עשוי כארגז הפתוח בחלקו העליון. ארון זה יולבש בחצוניותו בתוך ארון תואם עשוי זהב, ובפנימיותו יולבש ארון נוסף אף הוא מזהב. כך שהארון יהיה מצופה זהב "מבית ומחוץ".

סביב לשפתו העליונה של הארון יהיה זר זהב ובארבע פינותיו יקבעו טבעות זהב. בתוך הטבעות יוכנסו הבדים

(מוטות מעצי שיטים מצופים זהב) בהם ישאו בני ישראל את הארון במהלך מסעותיהם. על גביו תכסה כפורת זהב שתסגור עליו. מעל מכסה הכפורת תהיינה שתי דמויות, בעלות כנפיים פרושות (המסוככות על הארון) ולהן פני תינוק, הנקראים כרובים "ופניהם איש אל אחיו".

לאחר הקמת המשכן, אומר הקב"ה למשה, תתגלה הנבואה במקום זה במשכן, מבין שני הכרובים שבקודש הקודשים.

תבנית השולחן וכליו

בהיכל יעמוד שולחן אף הוא עשוי מעצי שיטים ומצופה זהב טהור. אורכו שתי אמות, רוחבו אמה וגובהו אמה וחצי. גם לשולחן יהיה מסגרת זר זהב וכן ארבע טבעות זהב שייקבעו ברגליו, בהם יוכנסו הבדים (מוטות מעצי שיטים מצופים זהב) באמצעותם ישאו בני ישראל את השולחן.

על גבי השולחן יונחו "לחם הפנים" (שניים עשר לחמים הנקראים פנים על שם שמראם שווה משני צידיהם). כלי השולחן - קערות, כפות, ועוד - יהיו כולם עשויים זהב טהור.

תבנית המנורה וכלי שימושה

בהיכל תעמוד גם מנורת זהב גדולה בעלת שבעה קנים - היוצאים באלכסון משני צידי הקנה המרכזי, שלושה קנים מכל צד. המנורה המקושטת והמעוטרת עשויה כולה מקשה אחת - גוש זהב אחד ממנו מקישים בקורנס את צורת המנורה על כל קישוטיה. גם כלי השרת -

המלקחיים והמחתות (המשמשים לעבודת המנורה, הדלקתה וניקיונה), יהיו עשויים כולם זהב טהור.

יריעות המשכן השונות

המשכן, אורכו שלושים אמה (כ-15 מטרים) ורוחבו עשר אמות (כ-5 מטרים), יהיה מכוסה מעליו ומצדיו על ידי עשר רצועות בד המחוברות ליריעה אחת. על גבי יריעות הבד תהיינה ארוגות דמויות "מעשה חושב", מכמה מיני חוטים לתפארת. על גבי יריעות הבד יונחו, כמכסה עליון, יריעות (עשויות באותה מתכונת) מעורות עיזים. ועליהן יונח כיסוי נוסף עשוי יריעות מעורות אילים צבועים אדום ומעורות תחשים. רצועות היריעות (כולן בעלות מידה קבועה) תחוברנה ליריעה אחת על ידי חמישים לולאות בד וקרסי זהב.

קרשי המשכן, בריחיהם ואדניהם

בנין המשכן (דפנותיו) יהיה עשוי קרשי עצי שיטים עומדים מצופים זהב. גובהו של כל קרש עשר אמות כגובה המשכן (כ-5 מטרים) ורוחבו אמה וחצי (כ-0.75 מטר). הקרשים יחוברו זה לזה באמצעות בריחים מצופים אף הם זהב, ובסיסייהם (בסיסי הקרשים) יהיו מונחים בתוך אדני כסף. מוט רוחבי פנימי ומוטות רוחביים חיצוניים יחברו את הקרשים כולם לכלל דפנות.

הפרוכת, סדר כלי המשכן ומסך הכניסה

פרוכת הבד המבדילה בין קודש הקודשים [חלקו הקדמי (מערבי) המקודש ביותר של המשכן] ובין ההיכל (קודש), תהיה עשויה אף היא מיריעות ארוגות "מעשה חושב כרובים" (אריגה מעוטרת ומקושטת). את הפרוכת יתלו על מוט המונח על גבי ארבעה עמודי עץ מצופים זהב ובראשיהם ווים עשויים זהב.

כלי המשכן יהיו מסודרים כך: ארון העדות (עם הכפורת והכרובים שמעליו) יונח בתוך קודש הקודשים לפני מן

הפרוכת. ובהיכל (בחינת הקודש במשכן), בצדו הימני יעמוד השולחן ובצדו השמאלי המנורה.

בפתחו של המשכן ייתלה מסך (עשוי כדוגמת מארג הפרוכת הפנימי) על גבי עמודי עץ מצופים זהב.

תבנית המזבח החיצון וכליו

מחוץ למשכן, בחצר העזרה, יוצב 'המזבח החיצון', עשוי עצי שיטים מצופים נחושת (בפרשה הבאה, פרשת 'תצוה' נלמד אודות 'המזבח הפנימי' המצופה זהב). אורכו ורוחבו של 'המזבח החיצון' (עליו קרבים הקרבנות, חמש אמות (כ-2.5 מטרים), וגובהו שלוש אמות (כ-1.5 מטר). בארבע צידי המזבח תוצמדנה טבעות, בהן יוכנסו בדים (מוטות) לשם נשיאתו ממקום למקום בעת המסעות. תוכו של המזבח יהיה חלול, וכל אימת שיחנו בני ישראל ויקימו את המשכן, ימולא חללו באדמה.

בראש המזבח, בארבע פינותיו, תהיינה ארבע קרנות מרובעות בולטות, עשויות יחידה אחת עם גוף המזבח, מצופות אף הן בנחושת. כל הכלים המשמשים במזבח לעבודת הקודש יהיו עשויים נחושת.

בפרשתנו אין מוזכר הכבש באמצעותו עולים הכהנים אל המזבח לשרת בקודש.

חצר העזרה ותבנית הקלעים

סביב המשכן תהיה חצר שאורכה מאה אמות (כ-50 מטרים) ורוחבה חמישים אמות (כ-25 מטרים). עיקר השטח ישמש חצר למשכן, היא העזרה. חצר העזרה תהיה מוקפת בגדר עשויה קלעים - מעין רשתות קלועות, שתהיינה קבועות על גבי כלונסאות עץ המונחים בבסיסם בתוך אדני נחושת. כלונסאות העץ יצופו בחישוקי כסף ובהם ווי כסף, עליהם ייתלו הקלעים. גובהה של גדר חצר המשכן חמש אמות (כ-2.5 מטר). בשער החצר תהיה תלויה רשת כמעין סבכה.

גזברות לשם שמים

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

לשם שמים, בכוונה טהורה, בלי פניות צדדיות.

קבל האמת

מכאן אפשר ללמוד הוראה גדולה בעבודת ה': כשיהודי הולך להשפיע על הזולת ולקרר יהודי לתורה ולמצוות, יכול הוא לחשוב שאין הכרח שפעילותו תיעשה "לשמי", לשם שמים. לדעתו, הדברים צריכים להיות לשם שמים כאשר מדובר בלימוד התורה ובקיום המצוות שלו עצמו, אבל כשהוא מדבר עם הזולת, הדבר החשוב הוא לכאורה עצם המעשה – שאותו יהודי יניח תפילין או ימנע מעבירה.

אומר היהודי בליבו, אמנם עדיין אינני מבורר ומזוכך, ויש לי תחושה של התנשאות על הזולת, אבל מה זה עניינו – "קבל האמת ממי שאמרה"!

ניקיון כפיים

מלמדת אותנו התורה, שאמנם השומע את דברי התוכחה אינו צריך לעשות חשבונות על מעמדו ומצבו של המוכיח, ועליו לקבל את האמת ממי שאמרה, אבל המוכיח צריך להקפיד שפעילותו תיעשה לשם שמים, בלי פניות צדדיות.

אם חלילה מתערבבות פניות אישיות בפעילותו עם הזולת, גורם הדבר חיסרון לא רק בעבודתו האישית, אלא גם בהשפעתו על הזולת. רק כאשר עבודתו היא לשם שמים, "לי – לשמי", הוא זוכה לשכר המובטח – "גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה".

(מתוך גליון שיחת השבוע,

על פי 'לקוטי שיחות' כרך ט"ז)

"ויקחו לי תרומה" (שמות כ"ה, א)

לקראת הקמת המשכן ציווה הקב"ה על עם ישראל לתת תרומות שונות לצורך המשכן ועבודתו. ציווי זה נאמר בלשון הדורשת ביאור. הקב"ה מצוה: "ויקחו לי תרומה", ולכאורה היה מתאים יותר לומר: "ויתנו לי תרומה", שכן בני ישראל הם הנותנים ולא הלוקחים.

שאלה נוספת מתעוררת לאור הפירוש "ויקחו לי" – "לשמי". כלומר, הנתנה צריכה להיות מכל הלב, לשם הקב"ה. והלוא אחת התרומות היא 'תרומת המזבח', תרומה לצורך קניית הקרבנות. ההלכה היא, שלוקחים תרומה זו גם בעל כורחו של האדם. מי שאינו רוצה לתרום בעבור הקרבנות, לוקחים ממנו בכח ואפילו נוטלים את חפציו כמשכון. איך הדבר מתיישב עם הציווי "לי – לשמי"?

בלי פניות

שתי השאלות הללו מתורצות אחת בחברתה. כשנדייק בלשון הפסוק נמצא, שיש בו כפילות מסויימת. הקב"ה מצוה: "דבר אל בני ישראל, ויקחו לי תרומה, מאת כל איש אשר ידבנו ליבו". "בני ישראל", שאליהם מופנה הציווי, הם אנשים אחרים מכל העם, הכלולים ב"כל איש אשר ידבנו ליבו". הציווי נאמר לגבאי הצדקה, הגזברים, שצריכים לקחת את התרומה מהעם, ולכן גם נאמר 'ויקחו' ולא 'ויתנו'.

ובעין זה אומר הקב"ה, שלקחת כספי הצדקה מאת העם צריכה להיות "לי – לשמי": מצד היהודי הנותן לא חשובה כל כך הכוונה, ובלבד שייתן את התרומה למקדש, אבל גבאי הצדקה – הם צריכים לעשות את עבודתם

המשכן בתוכנו

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

ההיבט שבהקמת המשכן שייך, כמובן, גם לימינו כאשר המשכן ובית המקדש אינם קיימים בגשמיות. הרעיון שבכך – השכנת הקב"ה בתוך כל אחד מאיתנו, נצחי ותקף גם תמיד.

חיים של קדושה

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות כה, ח)

לאחר מעמד הר סיני ונתינת התורה, מצוה הקב"ה את בני ישראל להקים בעבורו את המשכן. המטרה בהקמת המשכן היא כשמו – לבנות בית שבו ישכון ויתגלה הקב"ה. וכפי שהקב"ה אכן אומר במפורש: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

ערכו הגדול של המשכן (ואחריו בית המקדש) אמנם טמון בנקודה זו – שיש בו גילוי שכינה באורח מתמיד. במשכן היה הקב"ה מדבר עם משה רבנו, במשכן ראו כל בני ישראל גילויי שכינה מופלאים, ובאמצעות המשכן הרגיש כל יהודי כי אכן השכינה שורה בישראל.

גילוי השכינה

זו גם הסיבה, שהמשכן ובית המקדש תופסים מקום כה מרכזי בעם ישראל, עד שאנו מתפללים כמה פעמים בכל יום על בנייתו המחודשת של בית המקדש. אנו רוצים ומבקשים, שהקב"ה ישוב וישרה ויתגלה בתוכנו, שנזכה לגילוי מתמיד של שכינת עוזו – דבר שנעשה באמצעות בית המקדש.

אולם בציווי זה על הקמת המשכן יש היבט רחב ועמוק יותר. אם נתבונן בלשון הציווי נמצא, שהקב"ה אומר: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", ולא (כפי שהיה מתאים יותר) "בתוכו". מכאן דרשו חכמים, שהכוונה היא – "בתוך כל אחד ואחד מישראל". כלומר, על ידי הקמת המשכן שוכן ומתגלה הקב"ה בתוך כל יהודי.

היבט זה שבהקמת המשכן שייך, כמובן, גם לנו. אף שאין בימינו משכן ובית מקדש גשמיים, הרי הרעיון שבכך – השכנת הקב"ה בתוך כל אחד ואחד מאיתנו – הוא נצחי ותקף גם בעבורנו, כאן ועכשיו.

איך נעשה מעצמנו 'משכן' לה? בדיוק כשם שנעשה המשכן הגשמי: יהודים לקחו חומר גשמי – זהב, כסף, נחושת, עצי שיטים, עורות אילים וכו' – ועל ידי שהקימו מהם בית לשם ה', נתקדשו החומרים הללו ונעשו משכן. כך נעשה גם אנו: ניטול את כל העולם הגשמי שעמו אנו באים במגע, ונשתמש בו לשם שמים, ובכך נעשה 'משכן' לקב"ה.

לא די בכך שהיהודי נזהר מלעבור על איסורי התורה. ה'משכן' האמיתי נעשה על ידי שאנו מקדשים גם את הדברים המותרים: אנו אוכלים – לא לשם התאוה האישית, אלא כדי לחיות ולעבוד את ה'; אנו עובדים – לא למען הכסף כמטרה בפני עצמה, אלא כדי לפרנס את המשפחה, לתת צדקה ולקיים מצוות בהידור; וכך בכל דבר ודבר. גישה כזאת מחדירה את הקדושה לתוך כל פרט בחיי האדם, והופכת אותו ל'משכן' שבו שורה הקב"ה.

'משכן' בבית הפרטי

גם הבית הפרטי צריך להיות 'משכן'. דרי הבית וכל הסביבה צריכים לחוש, שאין זה סתם בית פרטי. צריכים להשתדל להפוך את הבית למרכז של תורה, תפילה ומתן צדקה: לקיים שיעורי תורה בבית, להתפלל בו, לסייע לנזקקים לעזרה וכדומה.

כך נהיה כולנו 'משכן' שיפיץ את אור הקדושה לכל הסביבה, וזו תהיה ההכנה הטובה ביותר לבניין ה'משכן' הגדול ביותר – בית המקדש השלישי, במהרה בימינו.

(מעובד מתוך הספר "שולחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך ג')

חסידות על הפרשה תרומה

הגשמיות - כלי לרוחניות ויקחו לי תרומה (כה,ב)

שני פירושים בתיבת "תרומה": הפרשה והרמה. ושניהם עולים בקנה אחד: כשאדם מפריש מכספו וזהבו לדבר של קדושה, הוא מרים אותם מחומריותם וגשמיותם ומעלה אותם ל'גבוה', לרוחניות ולקדושה. כפתגם הידוע של רבנו הזקן: השם יתברך משפיע לאדם גשמיות, והאדם עושה מהגשמיות - רוחניות.

(ל'קוטי שיחות' חלק יא)

האש שבלב - נתינת המיטב והמובחר תיעשה המנורה (כה,לא)

תיעשה המנורה: מאליה, לפי שהיה משה מתקשה בה, אמר לו הקב"ה: השלך את הכיכר לאור והיא נעשית מאליה (רש"י)

מדוע נתקשה משה בעשיית המנורה דוקא ולא בעשיית שאר הכלים?

אלא המנורה היתה צריכה להאיר את חושך העולם, וכמאמר רז"ל (שבת כב) "עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל". ולכן נתקשה משה: איך אפשר להאיר את חושך העולם על ידי מנורה גשמית? אמר לו הקב"ה: אמת שאין הדבר בכחו של בן אדם, אך השלך את הכיכר לתוך האש, ואני אעשה מזה מנורה. הקב"ה אומר לאדם: אינני מסתפק ברוחניות שלך, בלימוד התורה שלך, בתפילתך, ובקיום המצוות שלך. אני דורש ממך שגם מהגשמיות שלך תעשה לי מקדש.

אולם לא תוכל לעשות זאת לבדך; אני אעשה זאת עבורך. עליך רק להשליך את הזהב שלך לתוך האש שבליבך, היינו רשפי אש האהבה לה'.

(מעבד מתוך 'לקוטי שיחות' כרך א, עמ' 174)

להפוך 'רוח של שטות' ל'שטות של קדושה'. ועשית את הקרשים למשכן עצי שיטים עומדים (כו,טו)

שורש המילה 'שיטים' הוא 'שיטה', שמשמעותה נטייה (כי מחמת גובהו של עץ השיטה הוא נוטה לכאן ולכאן). דהיינו, יש דבר שהוא אמצעי, וההטיה לאיזה צד, למעלה או למטה, נקראת שיטה.

אף תיבת (המילה) 'שטות' היא מאותו שורש. נמצא כי 'שיטה', 'שיטים' ו'שטות' - כולם משורש אחד. והנה דרך המיצוע היא דרך ההיגיון והשכל. ההטיה מדרך זו למטה היא 'שטות דלעומת זה' (דקליפה), וההטיה כלפי מעלה היא 'שטות דקדושה'.

'שטות דלעומת זה' היא אותה רוח שטות הגורמת לאדם לחטוא, וכמאמר רז"ל (סוטה ג) "אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות".

'שטות דקדושה' היא כאשר יהודי עובד את ה' במסירות נפש באופן שלמעלה מטעם ודעת. עבודת האדם היא אפוא להפוך את ה'שטות דלעומת זה' ל'עצי שיטים עומדים' - 'שטות דקדושה'.

(מעובד מתוך 'ספר המאמרים' תש"י, עמ' 114)

בקרר אותנו באתר החדש
www.tanyaor.com
 וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
 בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התקף

עודה ראשונה לנפשו

תניא
 חודעות
 עצמית
 ביהדות

YouTube f

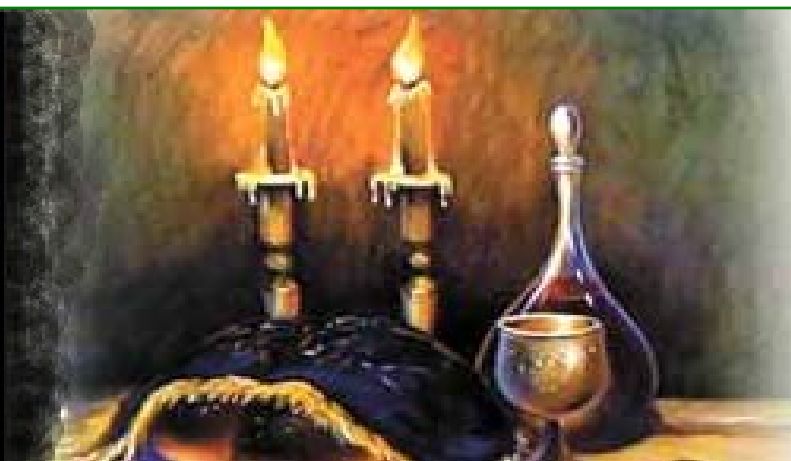
שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 ליקוט, רעיונות ועימוד: חי דמארי
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
17:58	16:44	י-ם
17:59	16:58	ת"א
17:58	16:48	חיפה
18:01	17:02	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון